

Kárász, I.

Károly Eszterházy College, Eger

Keywords: Sphagnum lake protection, watering

Abstract: The author gives information on the saving from witheing of the protected *Sphagnum* lake at Egerbakta by the student group of Centre of Environment and Nature Protection. The young people have pumped more than 30–40 m³ water to the moor from the so-called Nagy-tó (Big Lake), which wather was similar in every respect.

A SZIGETKÖZ NÖVÉNYTÁRSULÁSAI ÉS AZOK TERMÉSZETESSÉGE

Simon Tibor

Eötvös Loránd Tudomány Egyetem, Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék,
1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Kulcsszavak: Szigetköz, növénytársulás, állapot, természetesség, rekonstrukció

Összefoglaló: Szerző a Szigetközből között, ill. az általa ismert – összesen 67 – növénytársulást sorolja fel 12 asszociációosztályba csoportosítva. A felsorolásban közli minden társulás növényföldrajzi jellegét, helyi elterjedését, természetvédelmi besorolását. Néhány (10) társulás esetében bemutatja azok jellemző cönológiai mintáját vagy összevonott szintetikus táblázatát. Értékeli a társulások természetvédelmi besorolás szerinti megoszlását (1. táblázat). Természetes állapotokra utal a társulások 64%-a, zavart állapotokra 36%-a. A Szigetközi Tájvédelmi Körzet területén kedvezőbb a megoszlás. Itt a társulások 72%-a utal természetes, 27%-a leromlott állapotokra (1., 2., 3., 4., ábra). Végül méltatja a reliktum és a védelemre érdemes társulások jelentőségét, kiemelt védelmének szükségességét. Listáját nem tekinti teljesnek, javasolja a cönológiai feltároló munka folytatását.

A Szigetköz növénytársulásai

Bevezetés

E cönnotaxonómiai bemutatás az osztályok és az asszociációk neveit (latin, magyar) elterjedését és természetvédelmi besorolását (Simon, 1992) tartalmazza. Utóbbi csoportjai, ill. kategóriái a következők:

I; Természetes, zavartalan viszonyokat jelző társulások (RT: reliktum társulások, VT: védelemre érdemes társulások, TT: természetes v. közel természetes társulások, PT: előörs társulások).

II; Degradációra utaló társulások (TZT: kissé zavart – lelegelt, kaszált – társulások, GYT: gyomtársulások).

LEMNETEA W. Koch 1954 (hínár)

Lemno-Spirodeletum W. Koch 1954 (kisbékalencséhínár). Gyakori TT
Salvinio-Spirodeletum Slavnić 1956 (vízipáfrány társ.). Szórványosan. VT
Lemno-Utricularietum Soó 1928 (rence-békalencséhínár). Holtágakban szórványos. TT
Hydrochari-Stratiotetum (Langendonck 1953) Westhoff 1942 (kolokános). Mosonmagyaróvár: Partierdő. TT
Batrachietum fluitantis Allorge 1922 (úszó víziboglárka hínár). Magyaróvár Mosoni Duna. TT
Hottonietum palustris Tx. 1937 (békáliliom hínár). Szórványos. VT
Elodeetum canadensis (Pign.) Soó 1964 (átokhínár társ.). Szórványos. GYT
Myriophyllo-Potamogetonetum Soó 1934 (süllőhínáros békaszőlőhínár). Gyakori. TT
Potameto perfoliati-Batrachietum circinati (Sauer 1937) em. Simont T. (merev víziboglárkás tócsahínár). Mosonmagyaróvár. TT
Potamogetonetum lucentis Hueck 1931 (fényes békaszőlőhínár). Holtágakban. Ritkább. TT
Potamogetonetum natantis Soó 1927 (békaszőlőhínár). Elég gyakori. TT
Nymphaeetum albo-luteae Nowinszki 1928 (tündérrózsa-vízitökéhínár). Gyakori. TT
szubassz.: *nupharatosum* (Soó 1964) Magyaróvár Nyáras sziget, Keskenyi holtág, Cikola sziget. TT
Nymphoidetum peltatae (Allorge 1922) Oberd. et Müller 1960 (tüdérfátyol hínár). Elég gyakori. VT

PHRAGMITETEA Tx. et Prsg. 1942 (mocsári növényzet)

Scripo-Phragmitetum W. et Koch 1926 (nádas) Gyakori. VT
Sparganiatum erecti Soó 1934 (békabuzogányos) Gyakori. TT
Glycerietum maximaue Hueck 1931 (harmatkákás) Gyakori. TT
Rorippo-Oenanthesetum Lohm. 1950 (mételykórós) Gyakori. TT
Sparganio-Glycerietum fluitantis Soó 1931 (patakmenti harmatkákás) Gyakori. TT
Caricetum elatea (Kerner 1858) W. Koch 1926 (zsombéksásos). Ritka. VT
Carici-Menyanthetum Soó 1955 (semlyéksásos). Ritka. VT
Carici-Typhoidetum Soó 1971 (pántlikafüves). Gyakori. TT
Caricetum acutiformis-ripariae Soó 1930 (magassásos). Gyakori. TT
Caricetum vulpinae Nowiszki 1927 (rókasásos). Gyakori. TT

ISOETO-NANOJUNCETEA Br./Bl. et Tx. (iszapnövényzet)

Eleochari-Caricetum bohemicae Pietsch 1964 (csetkáka-palkasás társ.). Szórványos. PT
Eleochari (aciculare)-Schoenoplectetum supini Soó et Ubrizsy 1948 (apró csetkákás). Szórványos. PT
Cypero-Juncetum bufonii Soó et Csürös 1944 (békaszittyós). Elég gyakori. PT

Dichostyli-Gnaphalietum uliginosi (Horvatic 1931) Soó et Timár 1947 (iszapgyó páros). Ritka. PT

MOLINIO-JUNCETEA Br./ Bl. et Tx. (nedves rétek)

Seslerietum uliginosae (Palmgren 1915) Soó 1941 (nyúlfarkfüves láprét). Magyaróvár Lóvári erdő, Bezenye-Császárkaros, Feketeerdő: Házi erdő VT
Carici flavae-Eriophoretum Soó 1944 (gyapjúsásos láprét). Ritka. fragmentáris. VT
Succiso-Molinietum Soó 1968 (meszes talajú láprét). Szórványos, főleg az Alsó Szigetközben (Nagybajcs, Szőgye). VT
Deschampsietum caespitosae croatopannonicum Soó 1957, (dunántúli mocsár rét). Szórványosan, gyakoribb az alsó Szigetközben. TT
Alopecuretum pratensis Nowiszki 1928 hungaricum Soó 1957 (ártéri mocsárrét). Gyakori. TZT
Agrostetum albae Ujvárosi 1941 hungaricum Soó 1957 (alföldi mocsárrét). Gyakori. TT
Cirsio cani-Festucetum pratensis Majovsky ex Ruzicková 1957 (nedves kaszálórét). Gyakori. TZT
Agrostio-Typhoidetum Soó 1971 (pántlikafüves). Gyakori. TT
Trisetetum flavescens noricum Soó 1964 (aranyzabré). Szórványosan: Dunasziget, Szőgye. TZT

ARRHENATHERETEA Br./Bl. 1947 (kaszálórétek)

Arrhenatheretum elatioris (Br./Bl. 1919) Scherer 1925 (franciaperjerét). Gyakori. TZT
festucetosum rubrae Tx. 1951. Dunasziget, Szőgye. TT

FESTUCETEA VAGINATAE Soó 1957 (Homokpuszták)

Brometum tectorum (Soó 1925) Bojko 1934 (mész kedvelő egyéves gyep). Szórványosan, pl. Győr, Püski, Kimlei erdő. GYT

FESTUCO-BROMETEA Br./Bl. et Tx. 1943 (száraz gyepek)

Astragalo-Festucetum rupicolae (Magyar 1933) Soó 1956 (homokpusztarét). szórv., pl. Győr, Püski, Kimlei erdő. TZT
Potentillo-Festucetum pseudoviniae Soó 1936
danubiale Bodrogközy 1959 (homoki legelő). Gyakori. TZT

SECALIETEA Br./Bl. 1931 (vetési gyomnövényzet)

Amarantho-Chenopodietum (Morariu 1943) Soó 1953 (disznóparéj-libatop társulás). Kapás kultúrákban gyakori. GYT
Setario-Stachyetum (Bojko 1934) Felföldy 1942. (fakó muhar-tarlófű társulás) Szántókon gyakori. GYT

Aristolochio-Convolvuletum Ubrizsy 1967, (farkasalma-folyondár társulás). Gyakori, főleg szőlőkben, gyümölcsökben. GYT

CHENOPODIETEA Br./Bl. 1951 (ruderális gyomnövényzet)

Bidentetum tripartiti W. Koch 1926 (farkasfog társulás). Mocsarakban gyakori. GYT

Echinochloo-Polygonetum lapathifolii Ujvárosi 1940. (keserűfüves medergyom-társulás). Nedves homokpadon gyakori. GYT

Rorippo austriacae-Hordeetum murini Timár 1947 (egérárpa-osztrák kányafű társulás). Töltésekben, útszéleken gyakori. GYT

Conietum maculati J. Pop 1968 (büörök-társulás). Gyakori. GYT

Arctietum nemorosi Tx. 1950 (berki bojtörján társulás). Keményfa ligetek vágásán gyakori. GYT

Chaerophylletum bulbosi Tx. 1937 (gumós baraboly társulás). Útszéleken, erdőszéleken gyakori. GYT

Rudbeckio-Solidaginetum Tx. et Raabe 1950 (aranyvessző társulás). Hullámtéri erdőtisztásokon gyakori. GYT

Astero-Rubetum caesii I. Kárpáti 1962 (hamvasszeder társulás). Puhafa ligetek nyíltabb részein gyakori. GYT

Lolio-Plantaginetum majoris (Linkola 1921) Berger 1930. Marhalegelőkön, kutak környékén gyakori. GYT

Poëtum annuae Gams 1927 (nyári perje társulás). Nedves ösvények mentén szórv. GYT

Lolio-Potentilletum anserianae (Rapcs. 1927) Knapp 1946 (angol perje libapimpó társulás). Az ártér üde gyepje településék közelében. GYT

Ranunculetum repentis Knapp 1946 em. Oberd. 1957 (kúszóboglárka társulás). Mocsarakban gyakori. GYT

Rorippo sylvestri-Agrostetum stoloniferae (Moor 1958) Oberd. et Müller 1961 (Kánya-zsombor-fehér tippan társulás). Mocsárréteken gyakori. GYT

ALNETEA GLUTINOSAE Br./Bl. et Tx. 1934 (láperdők)

Calamagrosti-Salicetum cinereae Soó et Zólyomi 1955 (fűzláp). Ritka, relikum társulás pl. Parti erdő, Máriakálnok, Dunakiliti, Hédervár, Szőgye. RT

Dryopteridi-Alnetum Klika 1940 (égeres láperdő). Csak töredékes állományai vannak pl. M.óvár Parti erdő, Hédervár. RT

SALICETEA PURPUREAE Moor 1958 (füzesek)

Myricario-Epilobietum Aich. 1933 (csermelyciprus társulás). Igen szórv. a zátony szigeteken, bár mai előfordulása bizonytalan. PT

Hippophaë-Salicetum Br./Bl. 1933 (homoktövis-fűzcserjés). Előfordulása homokpadokon valószínű, de nem bizonyított. PT

Salicetum triandrae-purpureae Soó 1927 (bokorfüzes). A partok mentén gyakori. TT

Salicetum albae-fragilis danubiale Soó 1971 (fűz-nyár liget v. puhafa liget). Egykor nagy állományai megfogyatkoztak, de keskenyebb sávban az alacsony ártéren mindenütt megvannak, töltésárokban másodlagosan. Fenntartásuk ökológiái és tájképi szempontból egyaránt fontos! TT

Fraxino pannonicae-Ulmetum Soó 1960 (tölgyle-szil-kőris liget v. keményfa liget). Egykor kiterjedt állományai, termőhelyei megfogyatkoztak. A magyar kőris igen ritka, a magas kőris annál gyakoribb alkotó eleme. A magas ártéren számos helyen (pl. Rajka, Dunakiliti, Feketeerdő, Magyaróvár és környéke, Máriakálnok, Magyarkimle, Dunasziget, Püske, Halászsi, Hédervár, Ásványráró) díszsírenek relikum állományai, montán (Fagetalia) és védett fajokkal. Kiemelt védelmük és rekonstrukciójuk fontos! TT

Querco robori-Carpinetum Soó et Pócs 1957 (gyertyános-kocsányos tölgyle). Szép és természetes állapotú állománya van a Halászi Derék erdőben. TT

Festuco-Quercetum roboris arrabonicum Soó 1957 (homoki tölgyle). Állománytöredék valószínű a Kimlei erdőben és Puskinél. TT

Convallario-Quercetum roboris Soó 1957 (gyöngyvirágos-tölgyle). Kis foltokban a magas ártér homokos kiemelkedőin. Legjobban a *Lithospermum purpureo-coeruleum* tömeges fellépése jelzi. Pl. Rajka, Dunakiliti, Kimlei erdő, Hédervári erdő, Ásványráró. TT

E cönológiai vázlat a rendelkezésre álló irodalom és tereptapasztalatainkon alapul. Bizonyára további adatokkal bővíthető. Különösen áll ez a ruderális és szegetális társulásokra!

A következőkben bemutatott társulások egy része Zólyomi (1937), Kárpáti I. és Kárpáti V. (1957, 1963), Simon et al. 1993 közleményeiből cönológiai felvételekkel jellemezhető. A kis fajszámú táblázatokat egészében, a nagyobbakat részben (V-IV-III konstanciájú és a karakter fajok) ismertetjük.

Dryopteridi-Alnetum
(Kálnoki erdő, 1937) RT

<i>Alnus glutinosa</i>	3-4
<i>Salix cinerea</i>	1
<i>Frangula alnus</i>	+
<i>Thelypteris alnus</i>	3-5
<i>Phragmites australis</i>	1
<i>Carex acutiformis</i>	1-2
<i>C. elata</i>	1-2
<i>C. pseudocyperus</i>	1
<i>Lythrum salicaria</i>	+
<i>Lysimachia vulgaris</i>	1
<i>Calystegia sepium</i>	1
<i>Symphytum officinale</i>	+

Batrachietum fluitantis
(Feketeerdő: Mosoni Duna, 5 felvétel, Kárpáti V.) TT

<i>Batrachium fluitans</i>	1-2	V
<i>Sparganium simplex</i>	1-5	V
<i>Hippuris vulgaris</i>	+	II
<i>Potamogeton perfoliatus</i>	1-4	V
<i>P. pusillus</i>	1	V
<i>Myriophyllum spicatum</i>	1-3	III
<i>Potamogeton natans</i>	+-3	II
<i>Butomus umbellatus</i>	+-1	V

Hydrochari-Stratiotetum
(Mosonmagyaróvár: Parti erdő, 5 felv. Kárpáti V.) TT

<i>Stratiotes aloides</i>	1-5	V
<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	1-5	V
<i>Lemna trisulca</i>	1-2	III
<i>Utricularia vulgaris</i>	1	I
<i>Myriophyllum spicatum</i>	+-1	II
<i>Fontinalis antipyretica</i>	3	I

Lemno-Utricularietum
(Mosonmagyaróvár: Parti erdő, 2 felvétel, Kárpáti V.)

<i>Utricularia vulgaris</i>	2-5	
<i>Lemna trisulca</i>	1-2	
<i>Hydrocharis morsus-ranae</i>	+	

Myriophyllo-Potametum
(Dunakiliti-Cikola sz. – Doborgaz, 6 felv. Kárpáti V.) TT

<i>Potamogeton lucens</i>	2-4	IV
<i>Myriophyllum spicatum</i>	1-5	IV
<i>Hippuris vulgaris</i>	+-3	III
<i>Potamogeton perfoliatus</i>	+	I
<i>P. pusillus</i>	+-4	IV
<i>Batrachium circinatum</i>	2-5	III
<i>Nymphaea alba</i>	1	I
<i>Sparganium simplex</i>	1	II

Salicetum triandrae-purpureae
(Nagy Duna, Mosoni Duna, 12 felv. Simon et al.) TT

<i>Populus nigra</i>	+-1	III
<i>Salix alba</i>	+-4	III

<i>S. purpurea</i>	+4	III
<i>S. triandra</i>	+5	III
<i>Agrostis stolonifera</i>	+3	III
<i>Artemisia vulgaris</i>	+	III
<i>Aster tradescantii</i>	+1	IV
<i>Dactylus glomerata</i>	+3	III
<i>Phalaris arundinacea</i>	+4	V
<i>Phragmites australis</i>	+2	III
<i>Polygonum mite</i>	+1	III
<i>Ranunculus repens</i>	+	III
<i>Rorippa sylvestris</i>	+1	III
<i>Rumex sanguineus</i>	+1	III
<i>Solidago gigantea</i>	+1	III
<i>Urtica dioica</i>	+3	IV
<i>Carduus crispus</i>	+	I
<i>Chamaenerion dodonei</i>	+	I
<i>Iris pseudacorus</i>	+	I
<i>Senecio fluiatilis</i>	+	I

Salicetum albae-fragilis
(Nagy Duna, Mosoni Duna, 23 felv. Simon et al.) TT

<i>Salix alba</i>	1-4	V
<i>Aster tradescantii</i>	+3	III
<i>Galium aparine</i>	+2	V
<i>Impatiens glandulifera</i>	+2	III
<i>Phalaris arundinacea</i>	+4	V
<i>Phragmites australis</i>	+1	III
<i>Rubus caesius</i>	+3	V
<i>Solanum dulcamara</i>	+1	III
<i>Solidago gigantea</i>	+1	III
<i>Urtica dioica</i>	+5	V
<i>Ulmus laevis</i>	2	I
<i>Galium odoratum</i>	+	I
<i>Cardamine amara</i>	+	I
<i>Humulus lupulus</i>	+2	II
<i>Iris pseudacorus</i>	+1	I
<i>Leucojum aestivum</i>	+	I
<i>Poa palustris</i>	+1	I
<i>Senecio fluiatilis</i>	+	I
<i>Veronica beccabunga</i>	+	I

Fraxino pannonicæ-Ulmetum
(Dunasziget környékén, Mosoni Duna mentén, 20 felvétel, Simon et al.)

<i>Fraxinus excelsior</i>	+4	IV
---------------------------	----	----

<i>Quercus robur</i>	+3	III
<i>Acer campestre</i>	+1	III
<i>A. pseudoplatanus</i>	+3	IV
<i>Cornus sanguinea</i>	+2	III
<i>Corylus avellana</i>	+1	III
<i>Fraxinus pennsylvanica</i>	+2	III
<i>Juglans nigra</i>	+	III
<i>Prunus padus</i>	+1	III
<i>Sambucus nigra</i>	+1	III
<i>Aegopodium podagraria</i>	+1	III
<i>Arctium nemorosum</i>	+2	V
<i>Galium odoratum</i>	+2	IV
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	+1	III
<i>Circaea lutetiana</i>	+2	IV
<i>Convallaria majalis</i>	+2	IV
<i>Impatiens parviflora</i>	+3	III
<i>Melica nutans</i>	+	III
<i>Paris quadrifolia</i>	+1	IV
<i>Polygonatum latifolium</i>	+2	IV
<i>P. multiflorum</i>	+1	III
<i>Pulmonaria obscura</i>	+1	III
<i>Rubus caesius</i>	+2	V
<i>Solidago gigantea</i>	+2	III
<i>Stachys sylvatica</i>	+2	IV
<i>Viola mirabilis</i>	+1	IV
<i>V. odorata</i>		

Convallario-Quercetum roboris
(Hédervár, Simon et al.)

<i>Quercus robur</i>	1-2
<i>Acer campestre</i>	+1
<i>Fraxinus excelsior</i>	+1
<i>Corylus avellana</i>	+1
<i>Crataegos monogyna</i>	+1
<i>Euonymus europaeus</i>	+
<i>Ligustrum vulgare</i>	+!
<i>Brachypodium sylvaticum</i>	1
<i>Bromus ramosus</i>	+1
<i>Chaerophyllum temulum</i>	+1
<i>Convallaria majalis</i>	1
<i>Corydalis cava</i>	+1
<i>Cruciata ciliata</i>	+1
<i>Galium aparine</i>	1
<i>Geum urbanum</i>	+
<i>Heracleum flavescent</i>	+1

<i>Lithospermum purpureo-coeruleum</i>	3
<i>Polygonatum latifolium</i>	1-2
<i>Scilla vindobonensis</i>	+1
<i>Stachys sylvatica</i>	+1
<i>Viola hirta</i>	1

Cirsio cani-Festucetum pratensis
(Dunasziget, Simon et al.)

<i>Festuca arundinacea</i>	2
<i>F. pratensis</i>	+1
<i>Achillea ptarmica</i>	+
<i>A. millefolium</i>	+1
<i>Agropyron repens</i>	2-3
<i>Alopecurus pratensis</i>	+1
<i>Lathyrus pratensis</i>	+1
<i>Lotus corniculatus</i>	+1
<i>Lysimachia nummularia</i>	+1
<i>Plantago altissima</i>	+1
<i>P. lanceolata</i>	1-2
<i>Poa pratensis</i>	+1
<i>Potentilla anserina</i>	+
<i>Pimpinella major</i>	+
<i>Ranunculus repens</i>	1
<i>Trifolium pratense</i>	+1
<i>T. repens</i>	+1
<i>Vicia cracca</i>	+1

A szigetközi növénytársulások természetessége és védelme

A természetközeli és félkultúr társulások (hínár-, mocsár-, mocsárrét-, rét-, gyep-, erdőtársulások, nemes nyárasok és füzesek, legelő és gyomtársulások) a Szigetköz mintegy harmadán helyezkednek el. Ezen belül területi arányuk 50-50%. A megfigyelt, tanulmányozott, ill. között asszociációk száma: 67. Ebből – figyelembe véve természetvédelmi besorolásukat –, azaz természetességi mutatójukat: 2 relikturn-, 10 védelemre érdemes, 25 természetes és 6 pionirtársulás van. A kis zavarását jelzők száma 6, gyomtársulásoké 17 (1. táblázat).

Összegezve: természetes állapotra utal az asszociációk 64%-a, zavart állapototra 36%. Kedvezőbb a természetességi mutatók, ill. a 2 csoport aránya, ha az eloszlást a TK területén lévő asszociációknál nézzük. Itt azok 72%-a jelez természetes és 27%-a leromlott, degradált állapotot (1., 2., 3., 4. ábra).

A relikturn égerláp és fűzláp maradványok és a védelemre érdemes társulások kiemelt jelentőségük, a múlt századi ősi lápvilág utolsó emlékei. A védelemre érdemes társulások közül a legnagyobb kiterjedésű állományai a nádasnak, utána a harmatkásnak vannak. Kisebb hínármezőkben lép fel a tündérfátyol társulás, a békáliliomos, töredékes a zsombéksásos és a nyúlfarkfűves láprét. mindenben jel-

lemző a reliktum, a védett fajok előfordulása. A természetes állapotokra jellemző nagyszámú társulás állományai a Szigetközi TK. növényzeti tájképének a kialakításában játszanak döntő szerepet!

Így elsősorban a füzesek, a szil-kóris-tölgy ligetek, a hínár, a mocsár és réttársulások. Külön említést érdemel az úszó víziboglárka hínár, amely hazánkban egyedül itt fordul elő.

E maradványok védelme kiemelkedően fontos az eredeti élővilág megőrzése szempontjából. Másrészt a TK-ban az ősi állapotokat helyreállító rekonstrukció kiindulópontjai lehetnek.

A rétek és legelők társulásai a hagyományos, kismértékű zavarást jelzik. A szegetalíás és ruderális együttesek zömmel az évszázados mezőgazdasági kultúra velejárói.

A Szigetközi Tájvédelmi Körzet és a teljes Szigetköz növénytársulásai természetvédelmi-érték besorolás szerinti megszólása

1. táblázat

Társulás természetvédelmi kategória	Szigetköz			
	TK		teljes	
	db	%	db	%
RT	2	3	2	3
VT	10	17	10	15
TT	25	43	25	37
PT	6	10	6	9
TZT	6	10	6	9
GYT	10	17	18	27
Összesen:	59	100	67	100

Irodalom

- Borhidi, A. 1956. Die Steppen und Wiesen im Sandgebiet der Kleinen Ungarischen Tiefebene. *Acta Bot. Acad. Sci. Hung.*, 2: 241–274.
- Kárpáti, I. 1957. A magyarországi Duna-ártér erdői. *Diss. ad Candidaturam Budapesti*.
- Kárpáti, V. 1963. Die zönologischen und ökologischen Verhältnisse des Wasservegetation des Donau-Überschwemmungsraumes in Ungarn. *Acta Bot. Acad. Sci. Hung.*, 9: 323–385.
- Simon, T. 1992. A magyarországi edényes flóra határozója. Harasztok – Virágos növények. Tankönyvkiadó. Budapest.
- Simon, T., Szabó, M., Draskovits, R., Hahn, I., Gergely, A. 1993. A szigetközi füzesek cönológiai állapotváltozásai. *Abstracta Bot.* 16. (in press).

- Soó, R. 1964, 1973, 1980. A magyar flóra és vegetáció rendszertani-növényföldrajzi kézikönyve. *Synopsis systematico-geobotanica florae vegetationisque Hungariae*. I., V., VI. Akad. Kiadó, Budapest.
- Zólyomi, B. 1973. A Szigetköz növénytani kutatásainak eredménye. *Bot. Közl.* 34: 169–192.

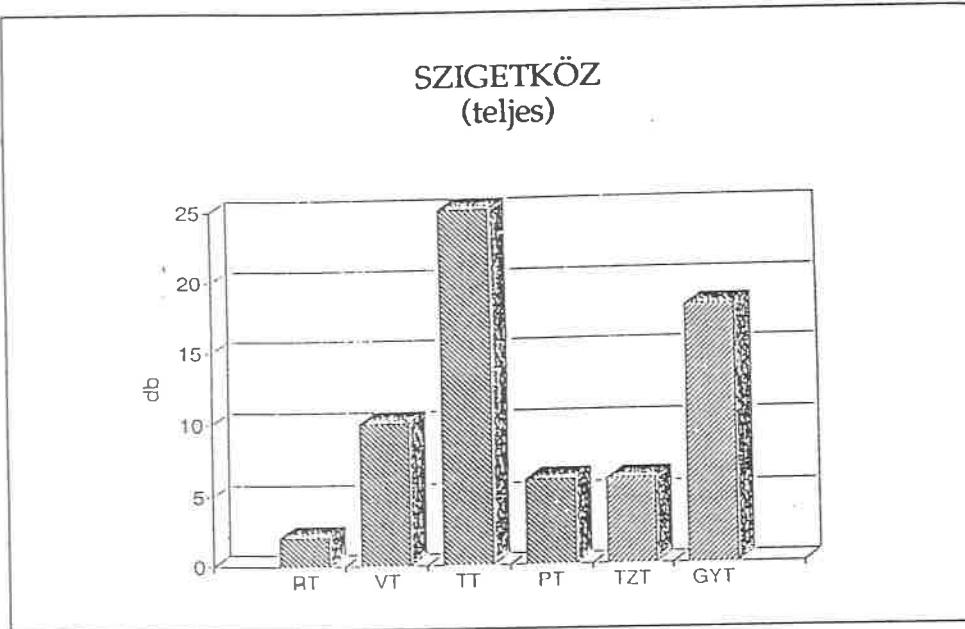
PLANT COMMUNITIES AND THEIR NATURALNESS IN THE SZIGETKÖZ

T. Simon

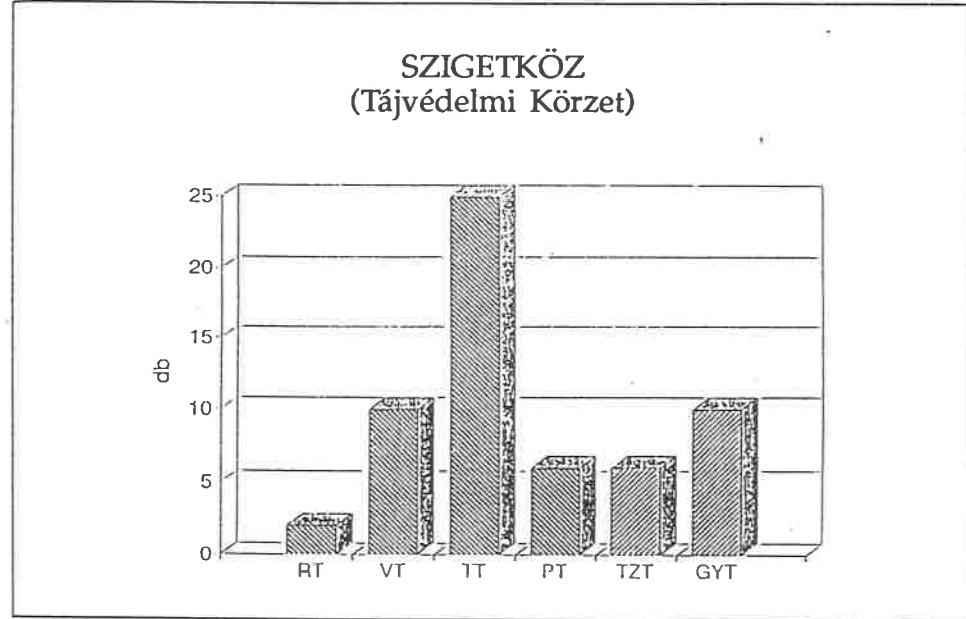
Department of Plant Taxonomy and Ecology, L. Eötvös University,
H-1083 Budapest, Ludovika tér 2., Hungary

Keywords: Szigetköz, plant communities, situation, naturalness, reconstruction

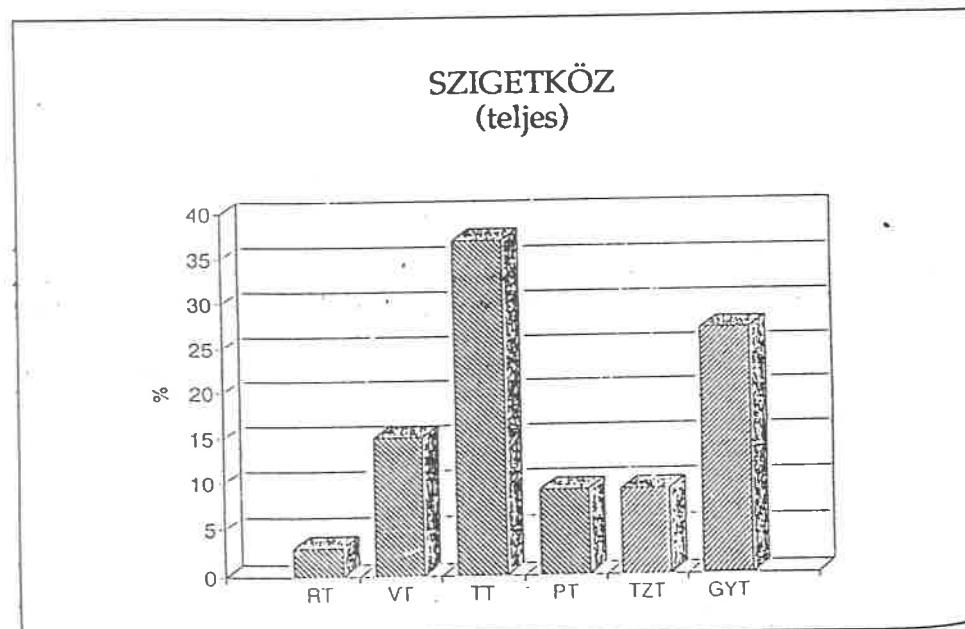
Abstract: The author presents all the published and known communities (67 altogether) from the Szigetköz. They belong to 12 association classes in accordance with the Hungarian system of phytosociological taxonomy. For each community Latin name, Hungarian name, phytogeographical character, distribution in Szigetköz and nature conservational assessment (Simon, 1992) are given. For 10 communities either characteristic species composition or concise (species with constancy III–V synthetic table is presented. The author assesses the distribution of communities among naturalness-classes (Table 1.). Regarding the whole Szigetköz, 64% of communities indicate natural conditions, whereas 36% indicate certain disturbance. On the other hand within the Szigetköz Landscape Protection Area this ratio shows a more favourable situation (72% and 28%, respectively, Figures 1–4). Finally the author appreciates the importance of replic and other valuable communities worthy of protection. The diversity of communities and the presence of relic, other valuable and seminatural communities justifies strict protection of the area, and also they provide the possibility of reconstructing the natural vegetation and landscape. The continuation of phytosociological survey is highly recommended.

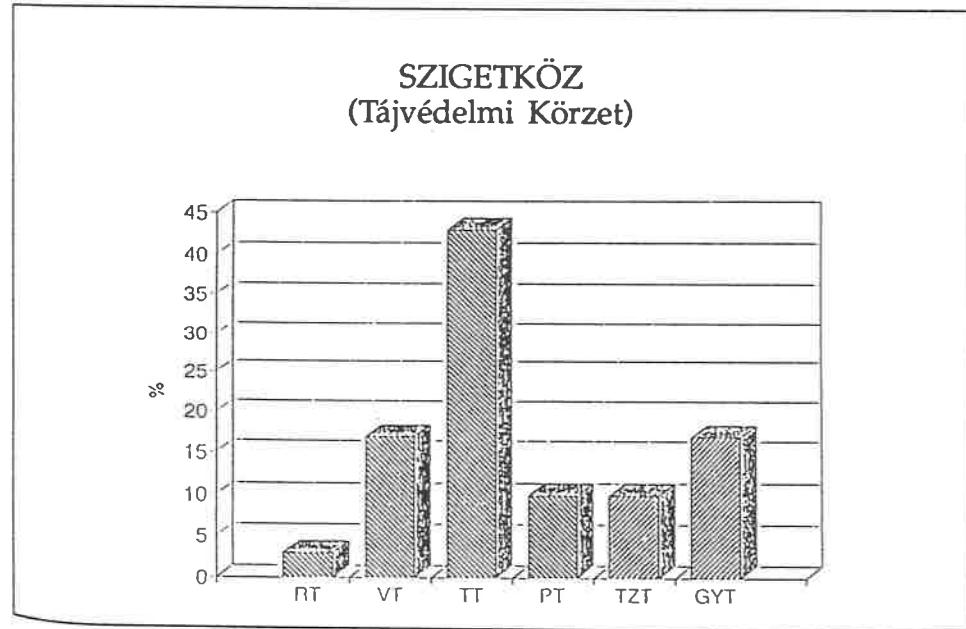
1. ábra

3. ábra

2. ábra

4. ábra